SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2619

av Helena Vilhelmsson (C)

Flexibel användning av skolpengen för barn med långvarig skolfrånvaro

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att rikta en del av skolpengen för elever med långvarig skolfrånvaro till individuella insatser utanför skolväsendet, i syfte att främja barns hälsa, utveckling och på sikt återgång till utbildning, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga och definiera vilka former av aktiviteter och insatser som kan omfattas, exempelvis meningsfulla fritidsaktiviteter, psykosocialt stöd eller utvecklande verksamheter som stärker barnets självförtroende och vardagsstruktur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att stödet ges i nära samverkan mellan skola, socialtjänst, elevhälsa och familj för att undvika parallella system men samtidigt skapa konkret avlastning och utveckling för barnet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föreslå en försöksverksamhet i ett antal kommuner för att utvärdera effekterna av riktade individuella skolpengsbaserade insatser vid långvarig skolfrånvaro och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Långvarig skolfrånvaro är en växande utmaning i Sverige. Det handlar ofta om barn som under månader eller år har svårt att delta i undervisning, trots skolans och familjens ansträngningar. Bakgrunden kan vara psykisk ohälsa, neuropsykiatriska svårigheter, mobbning, social utsatthet eller andra faktorer som gör skolmiljön svårhanterlig.

Familjer i dessa situationer kämpar ofta för att både stötta barnet och samtidigt upprätthålla vardagens krav. Barnens utveckling riskerar att stagnera – inte enbart kunskapsmässigt utan också socialt, emotionellt och hälsomässigt. Här finns ett glapp mellan skolans ansvar och barnets faktiska behov.

Skolpengen är i dag konstruerad för att finansiera skolans undervisning, men en stor del är bundet i fasta kostnader. Det innebär att barn som i praktiken inte kan tillgodogöra sig undervisningen ändå ”kostnadsförs” utan att få ett anpassat utbyte. För dessa barn vore kanske en lösning att en del av skolpengen – under särskilda förutsättningar – kan riktas mot insatser som faktiskt stärker barnet här och nu, och som på sikt kan öka chansen till återgång i skolan.

Det kan handla om:

- Meningsfulla fritidsaktiviteter med vuxenstöd.
- Psykosociala eller terapeutiska insatser.
- Individuellt anpassade utvecklingsprojekt som stärker självförtroende och sociala färdigheter.

Sådana insatser bör ses som en investering i barnets framtid snarare än en kostnad. En riktad del är inte ett avskaffande av skolans resurser, utan en möjlighet att skapa bättre förutsättningar för barnets utveckling och framtida skolgång.

Det är viktigt att understryka att det inte handlar om ett parallellt system utan att stärka samverkan mellan skola, socialtjänst, elevhälsa och familj.

Genom riktade insatser kan barnet få stärkt självkänsla, förbättrad hälsa och ökad motivation, vilket gör en återgång mer sannolik. Att passivt vänta i flera år på en återgång riskerar däremot att cementera utanförskapet.

En politik som ser individen och ger flexibla lösningar gör att alla barn får växa, utvecklas och må bra. Barn med långvarig skolfrånvaro är i dag en grupp som hamnar i kläm. Med en mer flexibel användning av skolpengen kan vi skapa riktade stödinsatser som stärker barnen i nuet och öppnar dörrar för framtiden.

Ingenting av det som framkommer i regeringens arbete hittills berör det som denna motion handlar om, nämligen att genom en flexibel användning av skolpengen nå fler elever med hög skolfrånvaro. Därför bör riksdagen på nytt pröva denna motion.

Helena Vilhelmsson (C)